

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/445,Slowacki-Instytut-Pamieci-Narodu-juz-dziala.html>
10.04.2026, 14:05

Słowacki Instytut Pamięci Narodu już działa

W dniu 29 stycznia 2003 r. rząd Republiki Słowackiej podjął decyzję o powołaniu Instytutu Pamięci Narodu. Słowacki IPN przejął funkcję Ośrodka Dokumentacji ds. Zbrodni Komunizmu, założonego w 2000 r. z inicjatywy byłego szefa MSW i lidera chadecji Jana Czarnogurskiego.

25 kwietnia 2003 r. Rada Narodowa Słowacji wybrała w tajnym głosowaniu przewodniczącego Zarządu słowackiego IPN Jana Langosza. Jako poseł minionej kadencji parlamentu był on projektodawcą ustawy o IPN, a przed 1993 r. federalnym ministrem spraw wewnętrznych. Słowacki IPN został umiejscowiony w Ministerstwie Sprawiedliwości. Jan Langosz planuje, że od września br. rozpocznie ujawniać listy współpracowników Służby Bezpieczeństwa. Nazwiska agentów mają być również ujawniane na stronach internetowych Instytutu. Od końca maja br. rozpoczął się proces udostępniania materiałów gromadzonych przez słowacką Służbę Bezpieczeństwa. Dostęp do teczek będą miały także bliscy krewni osób nieżyjących. Instytut powołał również specjalną komisję śledczą (w jej skład wchodzi pięć osób), z którą będzie współpracować dwóch prokuratorów z Generalnej Prokuratury. Jednym z głównych zadań Instytutu będzie również gromadzenie, opracowanie i publikacja analiz dot. wszystkich zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych w czasie istnienia państwa słowackiego w okresie II wojny światowej i podczas panowania reżimu komunistycznego na Słowacji.

Instytut zamierza również rozpocząć negocjacje z Pragą ws. uzyskania kopii dokumentów o Słowakach z czasów państwa federalnego.

Słowackie komunistyczne służby bezpieczeństwa (ŠtB) zatrudniały od 1945 do 1989 r. około 50 tysięcy osób. Z 70 tysięcy teczek do dziś zachowało się 60 procent. Po rozdziale federacji wiele z nich zostało zlikwidowanych. Ekspertki sądzą jednak, że istnieje możliwość ich odtworzenia.

*

**

Osoby zainteresowane złożeniem podania ws. udostępnienia zachowanych akt byłej Štátnej Bezpečnosti (ŠtB - z okresu 18.04.1939 – 31.09.1989) - w tym także cudzoziemcy i osoby nie posiadające dokumentów potwierdzających stałe zameldowanie na terenie Republiki Słowackiej - mogą zwracać się pisemnie do Instytutu Pamięci Narodu Republiki Słowackiej pod adresem:

Ústav Pamäti Národa
P.O. Box 66
814 99 Bratislava

z dopiskiem na kopercie „Zväzky ŠtB”

Podanie powinno zawierać: Imię i nazwisko; miejsce urodzenia; słowacki PESEL bądź datę urodzenia; obywatelstwo, w tym także ew. poprzednie; podpis potwierdzony notarialnie [\(formularz w języku słowackim\)](#).

W przypadku osoby nieżyjącej: Imię i nazwisko; miejsce urodzenia; słowacki PESEL bądź data urodzenia; obywatelstwo, w tym także ew. poprzednie; stałe zameldowanie z momencie zgonu; dane osoby występującej o wypis: dane osobowe; podpis potwierdzony notarialnie; notarialnie potwierdzony dokument zaświadczający o uprawnieniach do zapoznania się z danymi o osobie zmarłej [\(formularz w języku słowackim\)](#).

PLIKI DO POBRANIA

[\(rtf, 6.19 KB\)](#)

[\(rtf, 6.66 KB\)](#)